

Handläggare
Madeleine Hagerth
Telefon: 08-508 21 051

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2013-08-29

Remiss om riktlinjer för hand- läggning av ärenden som rör våld i nära relationer KS 325-679/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Göran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat riktlinjer för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer till bl. a Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande.

De föreslagna riktlinjerna utgör ett komplement till Nytt program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012-2014. Programmet riktar sig till kvinnor som utsatts för våld, barn som upplevt våld i nära relationer och män som utövat våld.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till riktlinjer då det är angeläget att denna typ av ärenden får en likvärdig bedömning och handläggning i hela staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet, rådet för funktionshindersfrågor och förvaltningsgruppen 2013-08-22.

Bakgrund

2012-04-23 antog kommunfullmäktige ett nytt program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012-2014. Programmet riktar sig till kvinnor som utsatts för våld, barn som upplevt våld i nära relationer och män som utövat våld. De föreslagna riktlinjerna utgör ett komplement till programmet.

Kommunstyrelsen har remitterat riktlinjerna till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och äldrenämnden m.fl. för yttrande senast 2013-08-31.

Riktlinjerna

Riktlinjerna är indelade i tretton kapitel;

1. Inledning
2. Riktlinjernas målgrupp
3. Lagstiftning och andra styrande dokument
4. Definition av våld
5. Rutiner för att tidigt upptäcka att någon utsätts för våld i nära relation
6. Vuxna som utsatts för våld i nära relation
7. Vuxna som utövat våld i nära relation
8. Barn som upplevt våld eller andra övergrepp mellan närstående vuxna
9. Kompetens inom socialtjänsten 3 kap. 3 § andra stycket SoL
10. Intern samverkan och organisation
11. Extern samverkan
12. Lex Sarah
13. Råd och stöd inom staden.

Förslaget till riktlinjer är utformade i enlighet med Socialstyrelsens Allmänna Råd (SOSFS 200):22), handboken *Våld*, brottsofferparagrafen i SoL 5 kap. § 11 samt har synkroniserats med övriga riktlinjer inom stadens socialtjänst.

Riktlinjerna är könsneutrala och målgrupperna utgörs av vuxna som utsatts för våld och vuxna som utövar våld.

Det är viktigt att barn som upplevt våld mellan vuxna närstående får det stöd och den hjälp de behöver. I riktlinjerna framhålls att vuxenhandläggare har ett ansvar för att alltid anmäla till barn- och ungdomsenheten när ett barn far illa på grund av våld i nära relationer. Denna enhet ska alltid inleda en utredning gällande barnet i enlighet med stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av barn- och ungdomsärenden.

Ett ärende som handlar om våld i nära relationer kan uppdagas inom alla verksamhetsområden. Alla handläggare inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen eller enhet för personer med funktionsnedsättning ska ha kunskap om våld och kunna göra en bedömning om det finns en omedelbar risk för att en person ska drabbas av våld.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till riktlinjer för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer då det är angeläget att denna typ av ärenden får en likvärdig bedömning och handläggning i hela staden.

Det är bra att riktlinjerna är könsneutralt formulerade d.v.s. våld i nära relation används istället för kvinnorfrid och att man förtydligar de olika aktörernas ansvar inom socialtjänsten.

Förvaltningen saknar däremot definition av socialt våld d.v.s. man skadar inte offret direkt utan indirekt. Exempel på detta kan vara när partnern tar kontakt med släkt eller vänner och ljuger samt baktalar offret och därmed indirekt utövar våld eller försöker isolera offret socialt.

Förvaltningen saknar också skrivningar om hedersvåld. När t.ex. ungdomar, men även vuxna, hindras från att leva sitt liv på samma villkor som andra i samhället. Man får inte klä sig som man vill, vara ute och umgås med vänner, ha pojk- eller flickvän, studera eller arbeta med vad och var man vill. Man tillåts inte heller att separera eller skilja sig. Detta kan för dessa personer innebära hot om uteslutning ur familjegemenskapen.

Screening, som nämns som rutin för tidig upptäckt, kan användas men resultatet kan inte användas som underlag för statistik. Att informera alla om vilken hjälp man kan få om man eventuellt är utsatt och t.ex. dela ut skriftligt material är viktigare för att även nå dem som inte vågar berätta vid screenings-tillfället.

Vad gäller råd och stöd är det viktigt att staden försöker få en bra samverkan med Stockholms läns landsting. Idag finns inga specialiserade mottagningar för personer som varit utsatta för våld i nära relationer och lider av stress-, kris- eller traumareaktioner. På Södersjukhuset finns däremot en våldtäktsmottagning. Att socialtjänsten ska förmedla kontakt med sjukvården är självklart men då är offret oftast hänvisad till t.ex. kurator på husläkarmottagning eller liknande, en yrkesgrupp som inte har så stor erfarenhet av att hjälpa våldsutsatta. Dessutom så är väntetiderna ofta långa och en person som tagit steget att bryta sig ur en destruktiv relation behöver stöd omgående.

För att samverkan ska fungera på övergripande samt lokal nivå behöver stadens riktlinjer förankras hos andra myndigheter och aktörer såsom Stockholms läns landsting för att nämna en samverkanspartner. Särskilt om man ska arbeta i lokala samverkans- och styrgrupper.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Remissen